

τευθῆ εἴτε νὰ καρποφορήσῃ στὴν Ἑλλάδα. Ἀλλ' ἡ ἐπιστήμη τοῦ κοινωνικοῦ βεβαιώνει ἕνα γεγονός ἀναμφισβήτητο ποῦ ἡ ἱστορία προσφέρει μάθημα σ' ὅλους τοὺς λαούς. Εἶναι τὸ γεγονός τῆς κοινωνικῆς κυριαρχίας τῶν τάξεων καὶ τῆς δι' ἐσωτερικῆς πίεσεως προόδου.

Τὸ ζήτημα εἶναι πολὺπλοκὸ καὶ δὲν μπορεῖ ν' ἀναπτυχθῇ μὲ δυὸ λόγια. Πεισιμένους κοινωνιστῆς ποῦ εἴμεθα, δὲν διατάζουμε νὰ υπογράψουμε τὰς λουθα λόγια τοῦ Ρουσσώ: «Ἄν πάρουμε τὴ λέξη στὴν αὐστηρή της ἔννοια, δὲν ὑπῆρξε καὶ δὲν θὰ ὑπάρξῃ ποτὲ ἀληθινὴ δημοκρατία. Ἀντιβαίνει στὴ φυσικὴ τάξη ὁ μεγάλος ἀριθμὸς νὰ κυβερνᾷ καὶ ὁ μικρὸς νὰ κυβερνᾷται.» (Contra Social). Ἀλλ' ἔχει καὶ τὸ πλῆθος δικαιώματα ποῦ ἡ κυριαρχοῦσα τάξις δὲν μπορεῖ νὰ παραγνωρίσῃ χωρὶς κίνδυνον τῆς κοινωνικῆς εὐρωστίας. Καὶ τὰ δικαιώματα αὐτὰ εἶναι ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ προαγωγὴ τῆς προσωπικότητος, τῆς αξιοπρεπείας του, ποῦ τοῦ καλλιεργοῦν τὴν ἐμφυτον αὐτενέργειαν. Ἄν τοῦτο συμβαίνει στὴν Ἑλλάδα, καὶ ποῖες εἶναι οἱ σχέσεις ἀρχόντων καὶ ἀρχομένων, δὲν ἔχουμε ἐμεῖς τὸ κύρος νὰ τὸ ποῦμε. Ἐμεῖς ποθοῦμε νὰ γνωσθῇ στὴν Ἑλλάδα ὁ κοινωνισμὸς γιὰ τὴ θετικὴν ὠφέλεια ποῦ θὰ ἐπορίζοντο καὶ οἱ ἀρχόντες καὶ οἱ ἀρχόμενοι. Οἱ πρῶτοι πολυτίμα μαθήματα, οἱ τελευταῖοι ἀναγκαῖα παιδαγωγικὰ.

Καὶ ποῖα εἶναι τὰ μαθήματα; Ἐμεῖς ἕνα θεωροῦμε πρῶτον καὶ ἀρχὴ ἀπαραίτητο γιὰ τὴν κυριαρχοῦσα τάξιν μας ποῦ σήμερα εἶναι ἡ πλουσιοκρατία. Τὸ μάθημα αὐτὸ εἶναι νὰ νοήσῃ καλὰ τί εἶναι πλοῦτος, γιατί πολλοί, οἱ περισσότεροι, θεωροῦν τὸν ἑαυτὸν πλοῦτον ἐνῶ δὲν εἶναι. Ὁ κοινωνισμὸς μπορεῖ νὰ πείσῃ ὅλους δὲν τὸ σκέφτονται πὼς ὁ πλοῦτος εἶναι μὴ συναρμολόγησιν τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸ περιβάλλον του. Ὅτι ὁ πλοῦτος δὲν εἶναι ἕνα πρᾶγμα ἢ ἕνα σύνολον πραγμάτων, ἀλλὰ μὴ κατάστασις πραγμάτων. Ὅταν βλέπω τὸ περιβάλλον εἰς τὸ ὁποῖον ζῶ σὲ καλὴν κατάστασιν, τὸ ποσὸν τῆς εὐτυχίας μου αὐξάνεται, γιατί ἡ εὐτυχία εἶναι ἀκριβῶς ἡ ἀρμονία τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ μας ιδεώδους. Τὸ πνεῦμα διψᾷ πάντοτε ν' ἀνυψώσῃ τὴν ὑπορῆξίν του σὲ ὑπάρξιν συνειδήσεως, σὲ γνώσιν, διψᾷ νὰ διαγνώσῃ τὸ πνευματικὸ καὶ φυσικὸ σύμπαν πάντῃ περισσύτερον ὥς τὸ εἶναι του, ὡς δική του πραγματικότητα, ὡς κ-

θέρητῃ τοῦ ἑαυτοῦ του(5).

Ὁ πλοῦτος, λέγει κάποιος οικονομολόγος, εἶναι μὴ πιθανότης ἀπολαύσεως, ποῦ ἐγκρίνεται στὴν κατάσταση τοῦ ἐξωτερικοῦ περιβάλλοντος. Γι' αὐτὸ μπορεῖ ἡ ἰδιοκτησία νὰ μὴ εἶναι πηγὴ ἀπολαύσεως, καὶ ἡ ἀπόλαυσις εἶναι δυνατὴ χωρὶς τὴν ἰδιοκτησίαν. Παραδείγματα οἱ δημόσιοι κήποι, οἱ βιβλιοθήκες, τὰ θέατρα, ὅλα τὰ δημόσια καθιδρύματα. Ὅσο φτωχὸς κι ἂν εἶναι ἕνας ἄνθρωπος, ἡ προσωπικὴ του εὐημερίᾳ θάναί πάντα ἀμέσως ἀνάλογη μὲ τὴ γενικὴν εὐημερίαν(6). Γι' αὐτὸ μπορεῖ ἕνας χριστιανὸς τοῦ Παρισιῦ ἢ τοῦ Βερολίνου νὰ εἶναι πλουσιώτερος ἀπὸ ἕνα ἑκατομμυριοῦχο π. χ. τὰς Κελεύρας, ἢ ἕνας φάβρος μέσα στὴν πόλιν τῆς Κερκύρας νὰ εἶναι πλουσιώτερος ἀπὸ ἕνα ἑκατομμυριοῦχο σ' ἕνα ὁποιοδήποτε χωριὸ τῆς νήσου. Αὐτὴ τὴν ἀντίληψιν τοῦ πλούτου, ποῦ εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ τὴν πρόδον κάθε τόπου, θὰ τὴ βάλῃ στὸ νοῦ τῶν πλουσίων μας ἡ πρώτη γεῦσις τοῦ κοινωνιστικοῦ ζητήματος. Ἀλλοιῶς, ὡς τὴν ἐπιβάλλῃ μὴ ἐσωτερικὴ πίεσις ποῦ νὰ βγαίνῃ ἀπὸ τὰ σπλάχνα τοῦ λαοῦ.

Τὸ συμπέρασμα μὲς εἶναι συμπέρασμα ποῦ ἔχει συχνὰ δικτυωθῇ. Εἶναι ἐκεῖνο ποῦ π. χ. ἡ «Ἐφημερίς τῶν Εἰδήσεων» τῆς Κερκύρας (ἀριθ. 952), σχολιάζοντας τὴς πολιτικῆς γνώμης τοῦ Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Σημαντήρα, ἔγραψε: «Διαπαιδαγώγησι, καὶ ἀνάπτυξις τοῦ λαοῦ, χειρὰ γέννησις καὶ καθοδήγησις αὐτοῦ εἰς τὴν ἀντίληψιν τῶν δικαιωμάτων, ἀλλὰ καὶ τῶν καθηκόντων τοῦ πολίτου, ἰδοὺ τὸ εὐγενὲς ἔργον εἰς ὃ καλοῦνται οἱ ἐπίλεκτοι τοῦ τόπου, ἰδοὺ ὁ δύσκολος, ἀλλὰ πατριωτικώτατος ἀγὼν ὑπὲρ τοῦ ὁποῦν καιρὸς εἶναι νὰ ὑψώσωμεν ὅλοι τὴν σημαίναν».

Τὴ διαπαιδαγώγησιν καὶ καθοδήγησιν τοῦ λαοῦ εἰς τὴν ἀντίληψιν τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν καθηκόντων του, εἰς τὸ αἶσθημα τῆς αξιοπρεπείας του, πρέπει νὰ ἐγκλωπώσῃ καὶ νὰ κάμῃ καθήκον τῆς ἀπὸ τὰ πρῶτα ἢ ἀρχοντείας τοῦ τόπου, γιατί αὐτὴ ἐτάχθηκε εἴτε ἀπὸ δική της ἱκανότητα, εἴτε καὶ διὰ τῆς τύχης τὴν ἀκριτὴν εὐνοίαν, φύλακας καὶ ἐπιμελητὴς τῆς τάξεως τῆς εὐρωστίας καὶ τῶν πνευματικῶν ἀγαθῶν τῆς κοινωνίας. Αὐτὴ πρέπει, εἰς ἀντάλλαγμα τῶν ἀπολαύσεων, ἔστω καὶ σχετι-

(5) Παρόλ. Α. Schweglfer, Geschichte der Philosophie § 1.

(6) J. Novicow: «Les phénomènes économiques naturels et le problème de la misère» 1908.

κῶν, ποῦ πορίζεται ἀπὸ τὴς στερήσεως καὶ τὸν ἰδρῶτα τοῦ λαοῦ, νὰ δώκῃ στὴν ἐργασία τὴν κοινωνικὴν ἀξίαν ποῦ τῆς πρέπει καὶ ποῦ ἔχει σ' ἄλλους τέπους κατὰ τοῦτο ζηλευτούς.

Τελειώνουμε τὴ μικρὴ μας αὐτὴ πραγματεία μὲ τὰ σοφὰ πολυσύμμετα λόγια ἐνὸς Γερμανοῦ διδασκάλου μας. «Τὸ ἔθνος δὲν ὑπάρχει ποτὲ χάριν μιᾶς τάξεως, ἀλλὰ πάντα ἡ κάθε τάξις χάριν τοῦ ἔθνους. Ἐφ' ὅσον ἡ τάξις ὑπηρετεῖ τὸ ἔθνος ἐξ ἰδίων δυνάμεων, ἔχει δικαίωμα ὑπάρξεως, καὶ μάλιστα κυριαρχίας. Μόλις ὅμως μὴ τάξις, ὅσον καὶ ἂν εἶναι σημαντικὴ, γίνεται βάρος τοῦ ἔθνους, ἀσπλάχνα ξετινάζεται ἀπὸ τὴν ῥάχιν τοῦ λαοῦ.»(7)

Κέρκυρα.

Α. ΠΟΥΛΗΜΕΝΟΣ

(7) R. Sohm: «Die sozialen Aufgaben des modernen Staates» 1898, σελ. 9.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΑΠΟ ΜΙΑ ΔΙΑΛΕΞΗ

Φίλε «Νουμά»,

Τὴν περασμένη βδομάδα ἔγινε στὸν «Παρνασσὸν» ἡ δεύτερη διάλεξις ἀπὸ τὴν δεύτερη χαριτωμένη τετραδία τῶν ὀλίγων διαλεγμένων (1) λόγιων καὶ ποιητῶν μας. Ὁ κ. Π. Διμητράκοπουλος μὲς εἶπε ἕνα μέρος ἀπὸ μὴ βαθεῖα καὶ κοπιαστικὴ μελέτη τοῦ «Φυσιολογία τῶν Αἰσθημάτων» ἢ μελέτη τοῦ εἶναι σοβαρὴ καὶ οἱ ἰδέες του πολὺ πρωτότυπες! Ἐδιδάσκει μὲ προτοχὴ τὴν διάλεξίν του ποῦ τὴν δημοσίεψε ἡ ἐφημερίδα «Χρόνος». Σὲ πολλὰ μέρη ἔχει δικίον, μὰ θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ τοῦ κάμω ἐγὼ ὁ μικρὸς μὴ μικρὴ παρατήρησιν—ποῦ θὰ τὴν εὖρη νομίζω πολὺ ὀρθή—γιατί ἐξετάζοντας τὸ ζήτημα μὲ τοὺς δικούς του συλλογισμούς, βρίσκουμε πράγματα ἀντίθετα μέσῃ στίς ἰδίας σκέψεις του.

Λέγει ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἰς τὰ ψυχρὰ κλίματα εἶναι φωνηεντοφάγος—καὶ τὸ ἐξηγεῖ φυσιολογικῶς—γιατί, λέγει, προσπαθεῖ νὰ προσφέρῃ τὰς λίξεις ἑτοίμωστε τὸ στόμα νὰ μὴν εἶναι πολὺ ὄρεα ἀνοιχτό, καὶ χάνεται ἑτοίμωστε πολὺ θερμότητα. Τὸ ἀντίθετον στὰ θερμὰ κλίματα, προσφέρουν ὅλα τὰ φωνήεντα καὶ μάλιστα τὰ μακραίνον, γιὰ νὰ εἶναι περισσύτερη ὄρεα ἀνοιχτὸ τὸ στόμα, καὶ ἑτοίμωστε νὰ χάνουν περισσύτερον θερμότητα καὶ νὰ παίρνουν πρὸ πολὺ ὁροσγόνο.

κι αὐτὸς ἀπ' τὰ μαύρα μάτια καὶ ἀπ' τὰ παιχνιδία τους δὲν ἦταν ἀμαθὸς. Ὁ Σακαρέλος ἤξερε τὴν πείρα του καὶ τὸν ἔβαλε νὰ τοῦ πατήσῃ τὴ φιλονεικίαν του. Ὁ Θόδωρος Μαβλῆς λοιπὸν τῆς ἔκαμε κάμποσες φορὲς ἀπ' τὸ βελούχι γλυκὰ μάτια καὶ ἕνα βράδυ τῆς πέταξε στὸ μπαλκόνι ἕνα παφίλιον βραχιολάκι: τυλιγμένο σ' ἕνα περδαλὸ μαντύλι μὲ τὸν Κολοκοτρώνη σταμπαρισμένον καθάλαρον, ἀφοῦ τῆς τόδεψε πρωτύτερα τὸ δειλινὸν ἀπ' τὸ βελούχι. Μὰ τὴν ἔβρε τὴν Κούλα γιὰ νὰ γελαστῇ καὶ ὁ Σακαρέλος ἔβρε καὶ ἔβαλε τὸν ἄνθρωπον νὰ τὴν πατήσῃ. Ἐνα μπεκρούλια καὶ μ' ἄσπρες τρίχες κιόλα στὰ μουστάκια.

Ἡ Κούλα τοῦ τὰ πέταξε πάλι στὰ μούτρα του καὶ τᾶλλον βράδυ, ποῦ ἀνταμώθηκε μὲ τὸν καλὸν τῆς στίς πατουλιές τῆς ἀκροποταμίας, παραπονέθηκε σὲ τούτον γιὰ τὸ φίλον του.

Ὁ Σακαρέλος ἔκαμε πὼς δὲν τὸ πίστεψε.

«Θὰ τᾶρριζε γιὰ τὴν Μαριώ; ἐπείνα δὲν κοιτάει ὅχι ὁ Μαβλῆς, μὰ οὔτε ὁ θεὸς νὰ σὲ πειράξῃ», τῆς εἶπε μὲ παθητικὴ φωνή.

«Ἐλα δά, μὴν ἀγριεύῃς; σὲ ξέρουμε πὼς εἶσαι παλικάριον, γέλασε ἡ Κούλα καὶ τὸν χτύπησε χαϊδευτικὰ στὸ μάγουλο.

«Σὰ θέλεις νὰ μὲ ἰδῇς, δοκίμασε καὶ τήραξε καὶ σὺ κανέναν ἄλλον».

«Τί θὰ μὲ κάμῃς; θὰ μὲ σκοτώσῃς, θάρρω», εἶπε χαϊδευτικὰ ἡ Κούλα.

«Σὰ θέλεις δοκίμασε καὶ βλέπεις», ἀπάντησε ὁ λοχίας σοβαρά.

Ἡ Κούλα γέλασε πάλι καὶ τὸν ἀγκάλιασε, σὰ νὰθελε νὰ δείξῃ πὼς ἡ ἀγρία ἀγάπη τοῦ καλοῦ τῆς τὴν κολάκευε.

Ὁ λοχίας ἔβλεπε καὶ αὐτὸς τὴν αὐστηρότητά του στὰ γυμνάσια. Ἡσυχασμένος ἀπ' τὰ ποτέλεσμά τῆς δοκιμῆς τοῦ φίλου του Μαβλῆ, δὲ γκρίνιασε κατὰ τὴ συνήθειαν του τὴν ἐρωμένην μὲ τὴς ὑποφύας ποῦ εἶχε πὼς ὁ Καρχηδωνίας δὲ μπαίνει στὴν Κούλα μοναχὰ τὴ Μαριώ.

Τὸ βριαδάκι φυσίους ψιλοῦ ἀπ' τὴς ῥάχης ὁ λοχίας εἶδε τὴν ἀγάπην του νὰ νύχτριχιάζῃ, ἔστρωσε χάμω τὴ μισὴ καπὸτα καὶ μὲ τὴν ἄλλη μισὴ σκέπασε καὶ ἐκείνη καὶ τὴς πλάτες του. Τὸ σκοτάδι, ποῦ ἄρχισε νὰ πέφτῃ γύρω, σκέπασε καὶ τοὺς δυὸ περισσότερον. Τὰ πρῶτα ἀστέρια φάνηκαν στὸν οὐρανόν, καὶ οὔτε τοῦ βαλτινοῦ λοχία οὔτε τῆς κόρης τοῦ Θώμου Κρανιά ἡ ψυχὴ ἦταν περασμένης τόσο βαθυὰ ἀπὸ τὸ ρομαντισμὸν ὥστε νὰ τὰ προσέξουν. Ἡ

Κούλα εἶχε πρεμούριαν μεγαλότερη νὰ μὴ θῇ ὁ συᾶδερφός τῆς γαμπρὸν τῆς Νώντας Σηματαῖς ἀποφάσιζε στὰ λήθη νὰ στεφανώσῃ τὴν Κατέρω τοῦ Μπρέσκου, ἂν ὁ Θώμος Βασιλόπουλος ξέλασε παγκρατικά γιὰ πάντα ἀπ' τὴ Βαγγελιώ τὴ φιλενάδα τῆς, ἂν ὁ Στέριος Μπουλεδίνας τόκαμε ἀλήθεια τὸ συζύγιον τῆς Σμύρτῃ τῆς παπαδοπούλας, ἂν ὁ Βαζούρας, ποῦ δὲν ξαναφάνηκε πέντεξιν μέρης στὸ βελούχι, εἶναι τιμωρημένος καὶ γιατί, ἂν ὁ Ντούλας Μπαρμπιλιγκας μετατέθηκε, ὅπως ἔκουσε, στὸ λοχὸ τοῦ Τζουμέρκου. Οἱ φιλενάδες τῶν στεριῶν ἦσαν ἀπὸ τὴς ὁμορφῆς ποῦ σύχναζαν στὴν Κούλα καὶ κατερούσαν ἀπ' τὴν Κούλα νὰ τοὺς στείλῃ χαμπέρι μὲ τὴν Παναγιούλα. Ἄν καὶ ὁ δικὸς τῆς λοχίας, ποῦ σφίγγονταν στὴν ἀγκυλιὰ του κάτω ἀπ' τὴν καπὸτα, τόχε πράγματι στὸ νοῦ του νὰ τὴν στεφανώσῃ, γι' αὐτὸ εἶχε ρωτήσῃ ἀμέτρητες βραδιὰς πρωτύτερα Ἀπόψε εἶχε ἡ Κούλα νὰ ζητήσῃ κατὰ ἄλλο θετικότερον καὶ πρὸ ἄμεσης ἀνάγκης γιὰ τὴν ὥρα.

Τὸ σκοτάδι ὅλο καὶ πύκνωνε τριγύρω τᾶστέρια πλήθαιναν καὶ ἀπ' τὴν πλαγιὰ ἔκραζε τριτοκιστὰ τὸ γιδόβιζι. Καὶ τὸ ποτάμι βογγούσε ἀφάντο ἐκεῖ κάτω.

«Πρῶτα ἐπίασε τὸ κροῦ φέτο», εἶπε ἄξαφνα ἡ

κι ἀκόμα βάζουν, λέγει, φωνήεντα κ' ἐκεῖ πού δὲν ὑπάρχουν — γιὰ τὸ βλοσυρὸν τὸ δροσογόνο βέβαια. Μὰ γιὰ τὸ Σαμιώτικο γλωσσάριό τί ἔχει νὰ πῇ; Τὸ κλίμα τῆς Σάμου εἶναι θερμότερον ἀπὸ τὸ δικό μας στὸν Ἑλλησπόντο, καὶ ὅμως οἱ Σαμιῶτες εἶναι περισσότερο φωνηεντοφάγοι ἀπὸ μᾶς, καὶ σὲ βαθμὸν μάλιστα ἀπίστευτο. Θέλουν νὰ ποῦν π. χ. «Τοὺς πάνε μέσα στὴν πόλη» καὶ λένε: «Το' πάν' μίσ' τ' μπόλη» οἱ ὅχτῳ συλλαβὲς μένουν τρεῖς μονάχα. Ἐπειτα ἐκεῖ κοντὰ εἶναι κι ἄλλα νησιά, ἡ Νικαριά, ἡ Χιὸ καὶ τόσα ἄλλα. Εἶναι ἀδύνατο νὰ μὴν ἀκούσατε Χιῶτες νὰ μιλοῦνε· ὅχι μόνο προφέρουν ὅλα τὰ φωνήεντα, ἀλλὰ βάζουν κ' ἐκεῖ πού δὲν πρέπει, καὶ εἶναι στὴν ἴδια κλιματολογικὴ κατηγορίᾳ μὲ τοὺς Σαμιῶτες. Αὐτὸ πῶς τὸ ἐξηγεῖ ὁ κ. Δημητρακόπουλος; βλέπετε ὅτι μὲ τοὺς συλλογισμοὺς τοῦ δὲν ἐξηγεῖται. Ἐγὼ νομίζω — χωρὶς νὰ θέλω νὰ ἐπιβάλω καὶ τὴ γνώμη μου — πῶς πολὺ λίγο ἐπιδρά τὸ κλίμα στὴ Γλῶσσα. Ὁπρὶν πῶς ἀλλοῦ πρέπει νὰ ζητήσουμε τὴν αἰτία πού ὁ ἄνθρωπος στὰ διάφορα μέρη μιλάει καὶ διαφορετικά.

Αὐτὸ τὸ ἀφίνομε στὸν ἴδιον πάλι κ. Δημητρακόπουλο νὰ τὸ μελετήσῃ, γιὰτὶ ἐκείνος φάνηκε ὁ πιὸ ἐπιτηδύειος(!) σ' αὐτὰ, καὶ εὐχόμεστε σ' ἄλλη διάλεξη ἢ σ' ἄλλη δημοσίευσή του νὰ μᾶς ἐξηγήσῃ τελειωτικὰ τὴν αἰτία πού ἡ γλῶσσα στὰ διάφορα μέρη ἔχει καὶ τὴν τόση μεγάλη διαφορὰ τῆς ἀπὸ τίς ἄλλες.

Ἀθήνα, 29 τοῦ Γενάρη 1909.

ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ Χ. ΚΟΥΡΜΟΥΖΗΣ

Κούλα μετὰ μικρὴ σιωπή, ἀφοῦ εἶχε μάθει πιά ὅσα ἤθελε.

«Καὶρὸς γιὰ δύο», ἀπάντησε ὁ λοχίας.

«Δὲν πάω ἀπόψε π' ἑνὰ· θὰ μείνω δὴ ὅλη νύχτα, ζεσταθῇ τὸ κόκαλό μ' κατ' ἀπ' τὴν κάπα σου.»

«Ἄν τ' θέλῃς χάρισμά σου.»

«Τὸ ξέρ'ς, δὲν τ' νὰ παίρνω καὶ κάνεις τὸ γαλαντόμο», εἶπε ἡ Κούλα. «Νάταν τίποτας ἄλλο...»

«Λέει πῶς ἔτσι τὸ λέω», εἶπε ὁ λοχίας καὶ σηκώθηκε· ἐπάρτησε καὶ φέβγα!»

«Ἐλ' ἄς τὰ χώρατα, ἔλα κάτσε· θὰ κρυώσης.»

«Δὲν εἶμαι γιὰ νὰ κάτσω ἄλλο· θὰ βαρέσ' σὲ λίγο προσκλητήριο.»

«Ἐλα, σοῦ εἶπ', ἄς τὰ χώρατα καὶ κάτσε κάτ'· κατ' ἔχω νὰ σοῦ εἰπῶ.»

Αὐτὸ τὸ κατὶ εἶχε μαντέψει ὁ λοχίας καὶ ζητούσε νὰ ξεφύγῃ. Μὰ ὅπως ἐβλεπε τὴν Κούλα καὶ τυλιμένη μὲ τὴν κάπα τοῦ ὡς ἀπάνω — τὰ μάγουλά της μόνο θάμπιζαν καὶ τὰ μαλλιά της μαύριζαν βαθύτερα μὲς τὸ σκοτάδι.

«Ἄ! ὦρῃ, πῶς ἔκανες γιὰ βλάχ'!» φώναξε σὰ νὰ τοῦ ἀναστήθηκαν ἄξαφνα θύμησης ὀδυρμένες, ἔσκυψε μπροστὰ της καὶ τὴ φίλησε σκαρταριστὰ.

Ἡ Κούλα ἐπλεξε τὰ χέρια της τριγύρω στὸ λαιμό του.

«Δὲ σ' ἀφίνω νὰ πᾶς π' ἑνὰ ἀπόψε· ἐδῶ θὰ ξενοχτήσωμε!»

Καὶ τὸν κάθισε κοντὰ της καὶ τὸν σκέπασε ξανά μὲ τὴν καπὸτα.

«Πῶς σὲ κάνεις ἕνα παλιόπρμα, ὁρὲ Σακαρίλο!» συλλογιούνταν ἀπογοητευμένες μὲ τὸν ἑαυτὸ τοῦ ὁ βαλτινὸς λοχίας. Δὲ μπορούσε νὰ βρῇ πιά τὴ δύναμη νὰ σηκωθῇ.

Ἡ Κούλα τὸ κατάλαβε καὶ τὸν ξαναγκάλιασε.

«Ἡ φωτιά μᾶς λείπει μαλαχά», ψιθύρισε, στρεφωμένη κοντὰ του.

«Καὶ κάστανα νὰ φέναμε!» πρόστεσε σαρκαστικά ὁ λοχίας, βλέποντας πῶς ἔγινε ὑποχείριός της πιά.

«Μάνθο θὰ σ' ἔνε πάρω μὲ τὰ σωστὰ τὴν κάπα ἀπόψε. Καθὼς ζεσταθ' κατ' ἀπ' κατ' ἐδῶ, δὲ μπορῶ νὰ βγῶ νὰ πάω στὴν κούλια.»

«Κορίτσι σὺ ἀπάνω σ' βράση σου καὶ νὰ κρυ-

Ο.ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Αὐτὸ καινούριες λέξεις, ὁ Ἀθῶν καὶ ἡ Ἀποπλημύρα, ἀξίζει νὰ παράσουνε στὴν ἀθανασία. Εἶναι τὰ γονάκια τοῦ Ἀθῶν πού τὸν πρωτόγραφε μιὰ φορὰ κ' ἔναν καὶρὸς ὁ «Νουμάς» στὴν «Ἑστία», γιὰ νὰ κάνει ἀντίπραξη εἰς Ἀθῶν τοῦ Νέη. Μὲ τέτοιες παλαβομάρες πλουτίζε-ται καὶ ἡ καμμένη ἡ καθαρεύουσα.

— Ὁ κ. Ξενοπούλος μιλώντας τὴν παρασμένη Δευτέρα στὸ Ὁδεῖο γιὰ τὸ νεοελληνικὸ θέατρο εἶπε πῶς τὸν ξαναγεννημὸ του τὸν χρωστούμε στὸν (μὴ τρομάξετε!) Ψυχισμό, κ' ἐπλεξε τὸ ἐγκώμιο (πού λὲν κ' οἱ δάσκαλοι) τοῦ Ψυχάρη! Σπολλάτῃ του!

— Ὁ ποιητὴς κ. Ἀλέκος Φωτιάδης μᾶς ἔστειλε ἀπὸ τῆς Σμύρνης τὸ νεόδοξα βιβλίο του «Ἀνοιχτὰ μυστικά». Τὰ ποιήματα τοῦ κ. Φωτιάδη παινεύθηκαν πολὺ εἰς ἀφημερίδες καὶ θὰ γίνῃ καὶ στὸ «Νουμά», ἀργότερα, λόγος γι' αὐτὰ.

— Στὴ «Θεσσαλία» τοῦ Βόλου (31 τοῦ Γενάρη) δημοσιεύθηκε ἕνα πολὺ καλὸ ἄρθρον γιὰ τὰ «Ρόδα καὶ Μῆλα» (τόμος Ε') τοῦ Ψυχάρη, γραμμένο ἀπὸ τὸν κ. Ἀλέξ. Μαρπουτζόγλου.

— Ὁ βιβλιοπώλης κ. Ἀριστείδης Γαλανὸς λογαριάζει νὰ ἐκδώσῃ σ' ἕνα τόμο ὅλα τὰ ἔργα, πεζὰ καὶ ποιήματα, τοῦ Κρυστάλλη. Μὰ τοῦ λείπουν τρία βιβλία «Αἱ σκιά τοῦ Ἀδου», ὁ «Ἡγούμενος τῆς Κλεισούρας» καὶ τὰ «Χελιδόνια». Ὅποιοι ἀπ' τοὺς κκ. ἀναγνώστες μᾶς ἔχει αὐτὰ τὰ ἔργα, ἄς τὰ στείλῃ στὸ γραφεῖο μας καὶ τοῦ τὰ γυρί-ζουμε, μόλις ἀντιγραφθοῦνε.

— Καὶ οἱ «Ἀθηναῖοι» κουτοκοροδέφανε τὰ «Κάλδεια μέτρα» τοῦ Σκίπη. Ὁ Σημψίκος τί περιμένει; Ὑστερ' ἀπὸ τὸν κ. Πῶπ, καρτεροῦμε νὰκούσουμε καὶ τὴ δική του τὴ γνώμη.

γαίνης! Δὲ ντρέπεσαι!» εἶπε ὁ λοχίας, ἀγκαλιάζοντάς τη. Τὰ λόγια της τοῦ ἐρέθιζαν τὸ αἷμα.

«Ἄς εἶχα καὶ γὼ νὰ τέτιο τσὺλὶ ἀπάνω μ' κ' ἤδλεπες ἄν κρύωνα· μὰ μὲ τὸ ψ'λὸ τοιτάκι καὶ μὲ τὸ λιόμα αὐτό...», εἶπε ἡ Κούλα, φέρνοντας τὸ χέρι τοῦ λοχία στὴ μύρτα πού τυλίγε τοὺς ὤμους της. «Δὲν ἔρχομαι ἄλλο βράδυ νὰ σὲ σμίξω δῶ», πρόστεσε κλαυτὰ.

«Γιὰτὶ δὲ φορεῖς τὸ σπαλίτο σου;» ρώτησε ὁ Σακαρίλος κ' ἐννοοῦσε τὸ σάλι τοῦ Θώμου Κρασιά, πού τυλιγόταν ἡ Κούλα τὸν περασμένο χειμῶνα, σὰν ἔρχονταν ἀποβραδὶς στὰ πρῶτα τοὺς ἀνταμώ-ματα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

δ. Διγ. Σ' εὐχαριστοῦμε. Στείλε μας καὶ τίποτ' ἄλλο. — κ. Στ. Μάλιστα. Ὅταν εἶναι καιρὸς θὰ σοῦ γράψουμε. — κ. Ν. Νικ. στὴ Λευκίδα. Τὰ «Τραγούδια τῆς Ἑρμιᾶς» καὶ τὰ «Ἐλεγεία καὶ εἰδύλλια» τοῦ Πέτρου Βασιλικοῦ πωλοῦνται στὸ γραφεῖο μας 1 δρ. ὁ τόμος. Γιὰ τὰ ἄλλα βιβλία δεῖς τὸν κατάλογον πού τυπώνουμε καὶ σήμερ. — κ. Ε. Τὸ κατατόπι τοῦ Σκίπη εἶναι 13 rue de Val du Gracie, Paris. — κ. Α. Π. στὴ Γενέθ. Τὰ λάβαμε. Τὸ κλισὲ ὅχι ἀκόμα. — κ. Φαίαν. Θὰ δημοσιευτεῖ. Στείλε μας κι ἄλλα, μὰ καὶ τὰ ληθινὰ σου τῶνομα. — Στὸν Ἀπόκλιον. — Στείλε ἀμέσως ἄλλη φωτογραφία καὶ χειρόγραφα. Τὰ περιμένουμε. Θὰ σοῦ γράψουμε μεθ' αὐτοῦ.

ΣΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

τὸ γραφεῖο (δρόμος Ζήνωνος 2) πωλοῦνται ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ τ' ἕνα καὶ 1,25 φρ. χρ. γιὰ τὸ ἐξωτερικόν, τὰκόλουθα βιβλία τοῦ ΨΥΧΑΡΗ «Τὸνεῖρο τοῦ Γιαννίρη» — τοῦ ΠΑΛΛΗ «Ἡλιος καὶ Φεγγάρι» — τοῦ ΦΩΤΙΑΔΗ «Τὸ γλωσσικὸ ζήτημα καὶ ἡ Ἐκπαιδευτικὴ μᾶς ἀναγέννησις» — τοῦ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ «Ἱστορία τῆς Ρωμιοσύνης», «Μαζώχτρα καὶ Βρουκόλακας» καὶ «Νησιώτικες Ἱστορίες» — τοῦ Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗ «Οἱ σκιὲς μου» — τοῦ ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝ «τὸ Ἀνεχτίμητο» (δράμα) — τοῦ ΗΛΙΑ ΣΤΑΥΡΟΥ «Ὁρμηκεῖα καὶ Πατρίδα» — τοῦ ΣΤΕΦ. ΡΑΜΑ «Τὰ Παλιὰ καὶ τὰ Καινούρια» — τοῦ Γ. ΑΒΑΖΟΥ «Ἡ ματιά» — τοῦ Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ «Ζωντανοὶ καὶ πεθαμένοι» καὶ «Ὁ Ἀσώτος» (δράματα) — τοῦ ΛΟΓΓΟΥ «Δάφνης καὶ Χλόη» (μεταφρ. Βουτιερδῆ) — τοῦ ΕΥΡΥΠΙΔΗ «Ἡ Μήδεια» (μεταφρ. Περιγαλιτῆ) — τοῦ ΣΟΦΟΚΛΗ «ὁ Αἴας» (μεταφρ. Ζήσιμου Σίδερη).

Ἡ ΙΛΙΑΔΑ μεταφρασμένη ἀπὸ τὸν Ἀλέξ. Πάλλη δρ. 2 καὶ φρ. χρ. 2 1/2 γιὰ τὸ ἐξωτερικόν.

Ὁ ΑΘΡΩΠΙΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ τῆς κ. Ἀλεξάν-τρας Παπαδόσκου, χρυσοδεμένος, δρ. 1 1/2 καὶ φρ. χρ. 2 γιὰ τὸ ἐξωτερικόν.

Τοῦ ΙΔΑ «Μαρτύρων καὶ ἡρώων αἷμα» δρ. 2.

Τοῦ Γ. ΜΑΡΚΕΤΗ Πλευτολογία (δρ. 1) — Κριτικὴ τοῦ ἀδελφοῦ λογισμοῦ τοῦ Κάντ (δρ. 1) — Τὸ διαμολογικὸ ζήτημα στὴν Ἀγγλία (λεφτὰ 50)

Τοῦ Σ. ΣΚΙΠΗ «Ἡ μεγάλη ἀδρα» δρ. 2.

Τοῦ ΔΕΑΝΤΟΥ Κ. ΠΑΛΑΜΑ τὰ «Πρῶτα τραγ. σὲ δια» δρ. 1.

Τοῦ ΕΡΜΟΝΑ «τῆς Ζωῆς» δρ. 1.

Τοῦ ΕΛ. ΓΙΑΝΙΔΗ «Γλῶσσα καὶ Ζωή» δρ. 2.

Τῆς κ. ΕΙΡΗΝΗΣ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ «Ἀπὸ τὸν κόσμον τοῦ σαλονιοῦ» δρ. 1.

Τοῦ ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΟΥ «Τὸ Μπαμπάκι» δρ. 1.

Τοῦ Γ. ΣΚΑΗΡΟΥ «Τὸ κοινωνικὸν μᾶς ζήτημα» δ. 0,50.

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ τοῦ Βλάμη λεπ. 0,50.

Τοῦ ΑΛΕΞ. ΜΑΥΡΟΥΔΗ «Μικρὰ τραγούδια» δρ. 2.

ΜΕ ΜΙΑΝ ΔΡΑΧΜΗΝ ΚΕΡΔΟΣ 100.000!

ΛΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκαστον γραμματίον ἰσχύον διὰ τὴν κλήρωσιν 31 Μαρτίου 1909

τιμᾶται ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς.

ΚΕΡΔΗ ΕΚΑΣΤΗΣ ΚΛΗΡΩΣΕΩΣ:

ΜΕΓΑ ΚΕΡΔΟΣ

1 Κέρδος

1 Κέρδος

3 Κέρδη

5 Κέρδη

418 Κέρδη

557 Κέρδη

ἐκ δραχ. 100,000

» » 23,000

» » 10,000

» » 5,000

» » 1,000

» » 100

» » 50

1000 ἐν ὅλῳ κέρδη ἀξίας δραχμῶν..... 223,000

Γραμματία πωλοῦνται. Εἰς τὰ δημόσια ταμεία καὶ λοιπὰς δημοσίας ἀρχάς, εἰς τὰς Γραφεῖας, εἰς τοὺς σταθ-μάρχας καὶ στασιάρχας τῶν σιδηροδρόμων, τοὺς διαχειριστὰς τῶν μονοπωλίων καὶ τὰ πρακτορεῖα τῶν ἐφημερίδων πρὸς δρ. μίαν ἕκαστον γραμματίον, ἰσχύον διὰ μίαν ἐκ τῶν τριῶν τελευταίων κληρώσεων.

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίων ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν ἀρχαιοτήτων, ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν εἰς Ἀθήνας.

Ὁ διευθύνων τμηματάρχης
Γ. ΚΟΦΙΝΑΣ